

Richtlijnen voor de kwantificering van
de CO₂-uitstoot voor de prekwalificatie
van het
capaciteitsvergoedingsmechanisme in
België

1 Inhoudstafel

1	Inhoudstafel	2
2	Context.....	3
3	Voorwaarden voor de prekwalificatie	3
4	Kwantificering van de specifieke emissies	4
4.1.1	Brandstoffractie	4
4.1.2	Fractie van gecapteerde of overgedragen CO ₂	5
4.1.3	Emissiefactor	5
4.1.4	Ontwerpefficiëntie	5
5	Uitzonderingen	6
6	Praktische regelingen.....	6
7	Controles.....	7

2 Context

Dit document bevat richtlijnen voor de kwantificering van de CO₂-uitstoot voor de prekwalificatie in het capaciteitsvergoedingsmechanisme (“capacity remuneration mechanism” of “CRM” in het Engels) in België, voorzien door de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals gewijzigd door de wet van 22 april 2019¹. Krachtens artikel 22(4) van de Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit² impliceert de deelname aan een capaciteitsvergoedingsmechanisme immers het naleven van bepaalde CO₂-emissiegrenswaarden.

Artikel 7undecies, §12, stelt dat de werkingsregels onder meer de CO₂-emissiegrenswaarden dienen te bepalen opdat de naleving van de in art 22, § 4 a) en b) van de Verordening (EU) nr. 2019/943 grenswaarden verzekerd is.

Voor de veiling T-4 2022 met het oog op 2026-2027, wordt het onderscheid tussen productiecapaciteit waarvan de commerciële productie werd opgestart op of na 4 juli 2019 enerzijds en vóór 4 juli 2019 anderzijds opgeheven. Er wordt een uniforme grenswaarde voor CO₂-emissie afkomstig van fossiele brandstoffen per kWh stroom, van toepassing op productiecapaciteiten, bepaald van 550 g/kWh.

Deze richtlijnen zijn voor een groot deel geïnspireerd door advies Nr. 22/2019 van ACER³, waarop de capaciteitshouders verzocht worden zich te beroepen.

Deze richtlijnen maken integraal deel uit van de CRM-werkingsregels.

3 Voorwaarden voor de prekwalificatie

Volgens artikel 22(4) van de Verordening (EU) 2019/943, mag een productiecapaciteit geen emissies van meer dan 550 g CO₂ afkomstig van fossiele brandstoffen per kWh stroom uitstoten (**Erreur ! Source du renvoi introuvable.**) om in het kader van een capaciteitsmechanisme te worden vastgelegd.

$$\text{specifieke emissies} \leq 550 \frac{\text{g}}{\text{kWh}}$$

Vergelijking 1: voorwaarde voor de emissiegrenswaarden specifiek voor CO₂ afkomstig van fossiele brandstoffen voor de prekwalificatie in het capaciteitsvergoedingsmechanisme

In Verordening (EU) 2019/943 is verder voorzien dat een productiecapaciteit waarvan de commerciële productie werd opgestart vóór 4 juli 2019 alternatief **niet meer dan** een jaarlijks gemiddelde van meer dan 350 kg CO₂ afkomstig van fossiele brandstoffen per geïnstalleerde kW mag uitstoten om in het kader van een capaciteitsmechanisme te worden vastgelegd.

Rekening houdende met de meest recent beschikbare wetenschappelijke kennis over de klimaatverandering, met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en met de geldende Europese doelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119, alsook teneinde de energietransitie richting een duurzaam en klimaatneutraal energiesysteem te faciliteren, wordt de jaarlijkse gemiddelde CO₂-emissiegrenswaarde voor productiecapaciteit waarvan de commerciële productie werd opgestart vóór 4 juli 2019 op nul vastgesteld, waardoor de uniforme, specifieke

---

¹ BS van 16.5.2019.

² PB L 158 van 14.6.2019.

³ Opinion no 22/2019 of the European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators of 17 December 2019 on the calculation of the values of CO₂ emission limits referred to in the first subparagraph of Article 22(4) of Regulation (EU) 2019/943 of 5 June 2019 on the internal market for electricity (recast).

grenswaarde voor CO₂-emissie afkomstig van fossiele brandstoffen, 550 g per kWh stroom bedraagt voor de productiecapaciteiten, ongeacht hun datum van opstart.

Ter herinnering, kunnen eenheden die investeringen verrichten aanspraak maken op lange termijn-contracten, mits zij zich inschakelen in klimaatneutraliteit tegen 2050 en hiertoe een concreet stappenplan uitwerken.

4 Kwantificering van de specifieke emissies

De specifieke emissies worden berekend op basis van de ontwerpefficiëntie van de productie-eenheid, namelijk het nettorendement bij nominaal vermogen (Vergelijking 2).

$$\text{specifieke emissies} = \frac{0,0036 (1 - t_{CO_2}) \sum_f s_f \cdot EF_{f,CO_2}}{\eta_{des}} = \frac{[g CO_2]}{[kWh_e]}$$

Vergelijking 2: methodologie voor de kwantificering van de emissies specifiek voor CO₂

Tabel 1: variabelen van Vergelijking 2 voor de kwantificering van de emissies specifiek voor CO₂

Variabele	Eenheid	Specificaties	Methodologie
f	-	Coëfficiënt van de fossiele brandstof	Andere brandstoffen, cf. advies van ACER ⁴
t_{CO_2}	%	Fractie van de CO ₂ die wordt overgedragen of gecapteerd in vergelijking met de totale CO ₂ -uitstoot	Artikel 49 van de Verordening (EU) 2018/2066 ⁵ .
s_f	%	Fractie van de brandstof f in vergelijking met de totale brandstof	Advies van ACER ⁶
EF_{f,CO_2}	$\frac{kg}{TJ}$	CO ₂ -emissiefactor	Methodologie "EU ETS" ⁷
η_{des}	-	Ontwerpefficiëntie	Nettorendement bij nominale capaciteit

4.1.1 Brandstoffractie

De fracties van elke brandstof zijn bepaald door Vergelijking 4 van de afdeling 7.1. van het advies van ACER.

De hypothesen inzake het aandeel van elke brandstof (s_f) moeten worden uitgelegd met behulp van een beschrijving van de installaties en van het gebruik van verschillende brandstoffen. Alle

⁴ Opinion no 22/2019 of the European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators of 17 December 2019 on the calculation of the values of CO₂ emission limits referred to in the first subparagraph of Article 22(4) of Regulation (EU) 2019/943 of 5 June 2019 on the internal market for electricity (recast).

⁵ Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie.

⁶ Opinion no 22/2019 of the European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators of 17 December 2019 on the calculation of the values of CO₂ emission limits referred to in the first subparagraph of Article 22(4) of Regulation (EU) 2019/943 of 5 June 2019 on the internal market for electricity (recast).

⁷ Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie.

componenten van de installatie moeten in aanmerking worden genomen, noodgeneratoren inbegrepen.

4.1.2 Fractie van gecapteerde of overgedragen CO₂

De bepaling van de overgedragen CO₂-factor (t_{CO_2}) moet gebaseerd zijn op een bewijs van de aanwezigheid van of een plan voor een CO₂-afvang en -opslaginstallatie dat de technische specificaties ervan bevat (maatregelen als het gaat om een bestaande installatie en technische documenten als het gaat om een installatieplan), overeenkomstig punt 7.4. van het advies 22/2019 van ACER.

4.1.3 Emissiefactor

De emissiefactoren kunnen:

1. afkomstig zijn uit ETS-documenten als het gaat om een bestaande capaciteit die aan dit systeem is onderworpen, zoals bepaald in de afdeling 7.2.1. van het advies van ACER;
2. als de capaciteit niet onderworpen is aan het ETS-systeem, bepaald worden door de gecertificeerde CO₂-emissies te delen door het brandstofverbruik dat door de TNB en/of de DNB wordt geregistreerd of wordt bevestigd door een derde, zoals hernomen in vergelijking 5 van de afdeling 7.2.1. van het advies van ACER;
3. als de twee voorgaande opties niet van toepassing zijn, met name voor nieuwe capaciteit, afkomstig zijn van bijlage 1 van het advies van ACER, met herneming van de standaardwaarden aanbevolen door de IPCC.

De emissiefactoren van de capaciteit die geen fossiele brandstoffen gebruikt en de emissiefactoren verbonden aan de energieopslag gevoed⁸ door het net worden verondersteld nul te zijn.

De emissiefactor van de biomassafractie van de multifuelcapaciteit wordt vandaag verondersteld nul te zijn. De biomassafractie wordt bepaald overeenkomstig artikel 39 van de Verordening (EU) 2018/2066. De productie-eenheden die gebruik maken van biomassa moeten overeenstemmen met artikel 29 van de Verordening EU 2018/2001. In de toekomst zal met elke aanpassing van de Europese wetgeving betreffende de emissiefactoren van biomassa rekening moeten worden gehouden.

De emissiefactoren van de capaciteit die afval in energie omzet worden geval per geval bepaald in functie van het percentage en van het type biomassa.

De emissiefactoren van synthetische brandstoffen zullen geval per geval moeten bepaald worden in overeenstemming met de artikelen 32 tot 35 van de verordening (EU) 2018/2066. Overeenkomstig artikel 28(5) van de verordening (EU) 2018/2001, zullen de Europese methodologieën voor het inschatten van de emissiefactor van synthetische brandstof tegen 31 december aangenomen worden.

4.1.4 Ontwerpefficiëntie

De ontwerpefficiëntie wordt bepaald overeenkomstig afdeling 7.3. van het advies van ACER, rekening houdend met het nettorendement bij nominaal vermogen aan de ISO-voorwaarden (15°C, 1 ATM et 60% HR), of wordt berekend op basis van de waarden die aan de geijkte meters van de TNB en/of de DNB gemeten worden. In dit tweede geval moeten de "heat and mass balance" van de capaciteit en een rechtsgeldig document dat het nettorendement bij nominale capaciteit vermeldt verschaft worden. De correctiecurven zullen gebruikt worden om de ontwerpefficiëntie aan de ISO-voorwaarden te bekomen⁹.

---

⁸ Voor de eenheden voor energieopslag die rechtstreeks op een productie-eenheid zijn aangesloten, zal de capaciteitshouder de documenten die de conformiteit van deze eenheid met de emissiegrenswaarden bewijzen moeten verschaffen.

⁹ Voor de prekwificatie in 2021 kunnen de bestaande productie-eenheden die geen correctiecurve hebben, de ontwerpefficiëntie uitzonderlijk aan de referentieomstandigheden van de site onderwerpen.

Ze kan ook van een contract of van andere **gecertificeerde** of **geattesteerde** technische documenten afkomstig zijn, zoals de resultaten van de laatst uitgevoerde prestatietests.

Voor nieuwe capaciteit kan ze afkomstig zijn van delen van de offertes die de voorziene prestatie van de capaciteit aan de ISO-voorwaarden aangeeft.

Wat de warmtekrachteenheden betreft, kan de ontwerpefficiëntie berekend worden volgens de methode bepaald in bijlage VII(8) van de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 van de Commissie van 19 december 2018 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁰. Het lijkt immers logisch om rekening te houden met de warmteproductie die uit hetzelfde brandstofverbruik als dat voor elektriciteit voortkomt en zodoende bijdraagt tot de performantieverhoging van de warmtekrachteenheden op het vlak van CO₂-emissies voor het bepalen van de ontwerpefficiëntie van deze eenheden.

Het is echter belangrijk om het verbod op de cumulatie van de maatregelen voor exploitatiesteun¹¹ tijdens de leveringsperiode, voorzien in het koninklijk besluit betreffende de criteria en nadere regels voor het in aanmerking komen voor de prekwalificatieprocedure voor wat betreft de regels inzake de minimumdrempel en de combinatie van steunmaatregelen in herinnering te brengen.

5 Uitzonderingen

Bij wijze van uitzondering en tot 1 juli 2025 kunnen de houders van productiecapaciteiten die in het stadium van de prekwalificatie niet aan de CO₂-emissiegrenswaarde voldoen, als bijlage een actieplan indienen dat de beoogde maatregelen omvat en uitlegt om zich te conformeren met de specifieke emissie grenswaarde tegen ten laatste het begin van de leveringsperiode van de capaciteit.

6 Praktische regelingen

De vereiste informatie moet via een Excel-tabel op de CRM IT Interface van de transmissienetbeheerder worden verschaft. Deze informatie omvat:

- de waarden van de parameters die nodig zijn voor de kwantificering van de CO₂-emissies;
- alle documenten om de gecommuniceerde waarden aan te tonen.

De CO₂-emissies zullen automatisch in de Exceltabel berekend worden volgens de methoden voor de kwantificatie die hierboven worden beschreven.

De productie-eenheden van minder dan 5 MW moeten enkel een verklaring op erewoord overmaken die het naleven van de emissiegrenswaarde bevestigt. Voor deze eenheden behoudt de netbeheerder zich het recht voor om een steekproefsgewijze controle te houden door de documenten die de meegeleverde waarden bevestigen op te vragen.

---

¹⁰ PB L 59 van 27.2.2019.

¹¹ De groenestroomcertificaten als bedoeld in artikel 7, §1, 1ste alinea, 1°, van de wet van 29 april 1999; 2° de groenestroomcertificaten als bedoeld in artikel 28 van de Ordonnantie betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; 3° de groenestroomcertificaten en de warmtekrachtcertificaten als bedoeld in artikels 7.1.1 en 7.1.2. van het Vlaams decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid; 4° de groenestroomcertificaten als bedoeld in artikel 37 van het Waals decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt; 5° alle vormen van exploitatiesteun waar de directe en indirecte buitenlandse capaciteit toegekend door de betrokken Lidstaten over beschikt.

7 Controles

De informatie die in het kader van de prekwalificatie wordt verschaft zal het voorwerp zijn van verschillende controles, “*ex ante*” genoemd:

- een conformiteitscontrole;
- een controle op de juistheid;

De conformiteitscontrole zal als doel hebben om na te gaan dat de vereiste informatie werd verschaft, terwijl de controle op de juistheid als doel zal hebben om zich ervan te vergewissen dat de waarden van de parameters overeenkomen met de waarden die in de bewijsstukken worden aangegeven en plausibel zijn.

Deze controles worden binnen de 20 dagen volgend op de indiening van het prekwalificatiedossier gehouden.

Ter informatie: er zullen eveneens *ex-post* controles op het einde van elk jaar van de leveringsperiode van de capaciteit worden gehouden. Deze controles zullen als doel hebben om na te gaan dat de CO₂-emissies van de productie-eenheden die aan het CRM meedoen de emissiegrenswaarde naleven. Ze zullen gehouden worden voor de productie-eenheden van 5 MW of meer aan geïnstalleerde capaciteit¹² die hieronder worden opgelijst:

1. de productie-eenheden waarvan de emissiefactor(en) variabel is (zijn) in de loop der tijd:
  - i) productie-eenheden die gemengde brandstoffen gebruiken;
  - ii) productie-eenheden die afval in energie omzetten;
  - iii) productie-eenheden waarin CO₂ wordt gecapteerd en opgeslagen
2. de productie-eenheden die een actieplan hebben ingediend;
3. de productie-eenheden waarvan de specifieke emissies tussen 500 en 550 g/kWh begrepen zijn.

Deze controles zullen door de capaciteitsleverancier moeten worden uitgevoerd en geverifieerd door een geaccrediteerde of gecertificeerde professional. De *ex-post* conformiteitsattesten zullen aan de netbeheerder moeten worden voorgelegd. De non-conformiteit met de emissiegrenswaarde en het niet indienen van deze attesten zal door de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas met een administratieve boete worden bestraft.

De netbeheerder is verantwoordelijk voor het behandelen van de persoonsgegevens zoals aangegeven in afdeling 2.9 van de werkingsregels:

“In the context of the CRM, ELIA and the CRM Actor shall process personal data in accordance with the Data Protection Legislation”.

---

¹² De productie-eenheden die standaard commerciële brandstoffen gebruiken van minder dan 5 MW aan geïnstalleerde capaciteit zijn van deze controle vrijgesteld.